

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

Návrh novely zákona o odpadech (MŽP, únor 2008):

Připomínky Hnutí DUHA

Kontakt

V této věci se prosím obraťte na Ivo Kropáčka, email [ivo.kropacek @hnutiduha.cz](mailto:ivo.kropacek@hnutiduha.cz), telefon 604 207 302

Další informace o práci Hnutí DUHA na lepší recyklaci a snadnějším třídění komunálního odpadu naleznete na internetové stránce www.hnutiduha.cz/recyklace

Připravilo Hnutí DUHA
Ivo Kropáček, březen 2008

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

A› Bratislavská 31, 602 00 Brno
T› 545 214 431
F› 545 214 429
E› info@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz

Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás. Navrhujeme konkrétní opatření, jež sníží znečištění vzduchu a vody, pomohou omezit množství odpadu, chránit krajinu nebo zbavit potraviny toxických látek. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, návrhy zákonů, kontrolu průmyslových firem, pomoc lidem, rady domácnostem a vzdělávání, výzkum, informování novinářů i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí celostátně, v jednotlivých městech a krajích i na mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

1. Úvod

V červnu 2003 vláda schválila Plán odpadového hospodářství ČR. Hnutí DUHA tehdy přivítalo, že stanovil rámcové cíle postupného zvyšování materiálového využití komunálního odpadu: má krok po kroku stoupnout až na 50 %.

Česká republika v současnosti materiálově využívá asi 20 % komunálního odpadu.¹ Přitom úspěšné evropské státy – Německo, Rakousko, Nizozemsko, Vlámko – už překročily padesáti-, v nizozemském a vlámském případě dokonce šedesáti-, respektive sedmdesátiprocentní hranici.²

Lepší materiálové využití odpadu patří mezi klíčové kroky ke snížení ekologické zátěže, kterou česká ekonomika vytváří. Sníží totiž ekologické škody, jež vznikají při těžbě a zpracování surovin i kvůli jejich energetické náročnosti.³ Zároveň bude mít důležité finanční přínosy: omezí rostoucí negativní příspěvek dovozu surovin k záporné stránce obchodní bilance.

Zvýšení materiálového využití bude rovněž mimořádnou ekonomickou příležitostí. Rozhýbe zelené, vysoce efektivní odvětví recyklačního průmyslu, vzniknou nové firmy a stovky pracovních míst.

Ale padesátiprocentní cíl nebude splněn pouhým vyhlášením. Nutná jsou konkrétní opatření, která by zajistila lepší recyklační služby pro domácnosti – tedy zvýší komfort třídění – a ekonomicky podpoří materiálové využití komunálního odpadu.

Špatnou úroveň materiálového využití kritizovala také zpráva OECD o českém životním prostředí a ekologické politice z října 2005. Poukazuje na to, že:

"Využití a recyklace je ve srovnání s ostatními zeměmi EU na nižší úrovni u řady kategorií odpadů. Přibližně 60 % komunálních odpadů je dosud ukládáno na skládky."

Proto výslovně doporučovala

"dále rozvíjet tříděný sběr a recyklaci komunálních odpadů podporou rozvoje trhů s recyklovanými produkty a zavedením stimulačních ekonomických nástrojů; podporovat účast občanů v systémech tříděného sběru komunálních odpadů"⁴

Proto Hnutí DUHA v prosinci 2005 navrhlo sadu konkrétních opatření: ekonomické nástroje, legislativní úpravy, informační programy podobně pro obce a města či administrativní kroky.⁵ MŽP některé z nich v průběhu posledních dvou a půl roku realizovalo.

Nicméně tři opatření, která návrh Hnutí DUHA označil za prioritní, vyžadují novelu zákona o odpadech.

Předložená novela dva z těchto tří bodů zahrnuje. Obsahuje také další důležité změny, které Hnutí DUHA podporuje.

V těchto připomínkách shrnujeme názor Hnutí DUHA na jednotlivé hlavní body, které se týkají komunálních odpadů a jež novela zahrnuje.

¹ Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2006, MŽP, Praha 2007

² Eurostat in Department for Environment, Food and Rural Affairs, e-Digest of Environmental Statistics, Published November 2004, www.defra.gov.uk/environment/statistics/waste/kf/wrkf08.htm

³ Kotecký, V., et Kropáček, I.: Suroviny v popelnici: Spotřeba materiálů v české ekonomice a její důsledky pro odpadové hospodářství, Hnutí DUHA, Brno 2006, www.hnutiduha.cz/publikace/Suroviny%20v%20popelnici.pdf

⁴ Zpráva OECD o politice, stavu a vývoji životního prostředí: Česká republika, OECD/MŽP, Praha 2005

⁵ Kropáček, I.: Lepší recyklační služby: Jak zajistit 50% míru materiálového využití komunálního odpadu, Hnutí DUHA, Brno 2005, www.hnutiduha.cz/publikace/lepsi_recyklační_sluzby.pdf

2. Hlavní přínosy novely a doporučení k úpravám

Hlavními přínosy novely, pokud jde o komunální odpady, jsou podle názoru Hnutí DUHA dva body:

- základní standard recyklačních služeb,
- reforma poplatků za skládkování.

2.1 Základní možnost třídění odpadu (bod 22. novely: úprava §17, odst. 3)

Navržené opatření

MŽP navrhuje po vzoru Slovenska nebo Rakouska stanovit, že obce musí od roku 2010 zajistit alespoň základní příležitost třídít hlavní složky komunálního odpadu.

Proto ministerstvo navrhuje do zákona o odpadech (úprava odstavce 3 v § 17) vložit za slovo „rozpuštědla“ tato slova:

„a od 1. 1. 2010 minimálně čtyři využitelné složky komunálního odpadu (papír, sklo, plast a nápojové kartony) a biologicky rozložitelný komunální odpad“

Znamená to, že v každé obci budou muset stát kontejnery na pět základních druhů odpadů. Využitelné materiály spadající do těchto pěti složek tvoří obvykle asi 80 % českého domovního odpadu a zřejmě také komunálního odpadu. Domácnostem se tak alespoň dá šance třídít.

Názor Hnutí DUHA

Hnutí DUHA navržené řešení plně podporuje. Bude důležitým krokem, který domácnostem zajistí základní standard recyklačních služeb.

Přitom nejde o žádný originální návrh. Stejně ustanovení je součástí zákona na Slovensku již od roku 2004 (a platit bude od roku 2010). První zkušenosti ukazují, že slovenské obce a města se začínají skutečně zajímat o možnosti zlepšení recyklačních služeb pro své občany.

V Rakousku platí od ledna 1995 zákon o třídění a sběru biologicky rozložitelných odpadů, který ustanovil povinnost obcí sbírat a upravovat biologicky rozložitelný odpad z domácností. Díky tomu má Rakousko více než 500 kompostáren s celkovou kapacitou více než 1,1 milionu tun ročně, včetně 12 zařízení pro mechanicko-biologickou úpravu zbytkového odpadu, s celkovou kapacitou 390 tisíc tun ročně⁶. Výrazně také zvýšilo míru recyklace a kompostování. Mezi roky 1989 a 1999 se zde více než ztrojnásobila, ze 14 % na 50 %. Míra recyklace a kompostování je v Rakousku jednou z nejvyšších v Evropě.

Podle současné legislativy musí každý předcházet vzniku odpadu, omezovat jejich množství, přednostně odpad materiálově využít před jeho energetickým využitím a odstraněním (§§ 10 a 11 zákona o odpadech). Producentem komunálního odpadu jsou ze zákona města a obce. Především ony by tedy měly zajistit, aby komunální odpad byl přednostně materiálově využit. Není tomu tak. Možnost třídít biologicky rozložitelné odpady, jako je listí, tráva, nebo kuchyňské odpady, mají občané pouze v několika málo místech. Přitom tato složka tvoří 41 % komunálního odpadu.

Změny navrhované Hnutím DUHA

Hnutí DUHA podporuje předložené znění a nenavrhuje žádné další změny tohoto bodu.

⁶ Davies, D.: High diversion of municipal waste: is it achievable?, Volume 2: Best practice in achieving high diversion, Resource Recovery Forum, Skipton 2004

2.2 Reforma poplatků za skládkování (body 94 a 149 novely: úprava §§45-48)

Navržené opatření

MŽP navrhuje:

- zvýšit poplatky za skládkování,
- uzavřít díru v zákoně, podle které spalování odpadů žádné poplatky nehradí,
- rozdělit příjem z poplatků mezi kraje a dotčené obce
- zahrnout do skládkování podléhajícího poplatku také ukládání technologického materiálu na skládky.

Konkrétně novela navrhuje:

V příloze 6 k zákonu :

Sazba poplatku
Kč/t
(kalendářní rok)

	Odstraňování odpadů způsoby uvedenými pod kódy D1, D3, D4, D5 a D12 v příloze č. 4		ukládání technologického materiálu na zajištění skládky za účelem technického zabezpečení skládky	Odstraňování odpadů způsoby uvedenými pod kódy D2 a D10 v příloze č. 4, s výjimkou spalování komunálního odpadu ve spalovnách komunálního odpadu		Spalování komunálního odpadu ve spalovnách komunálního odpadu
	Komunální odpad a ostatní odpad	Nebezpečný odpad		Komunální odpad a ostatní odpad	Nebezpečný odpad	
2009-2010	700	7000	700	300	3000	200
2011-2012	1000	10000	1000	400	4000	250
Od r. 2013	1500	15000	1500	600	6000	300

V §48 MŽP navrhuje toto znění:

„(1) Část výnosu z poplatků za odstraňování komunálního a ostatního odpadu způsoby uvedenými v příloze č. 4 k tomuto zákonu pod kódy D1, D3, D4, D5 a D12 ve výši 80% je příjmem kraje, na jehož území je zařízení k odstraňování odpadů umístěno a zbytek je příjmem obce, na jejímž území je zařízení k odstraňování odpadů umístěno. V případě, že zařízení k odstraňování odpadů leží na katastrálních územích několika obcí nebo krajů, dělí se tento příjem proporcionálně podle velikosti části zařízení ležící v katastrálních územích těchto obcí nebo krajů. Poplatky, které jsou příjmem rozpočtu kraje, mohou být použity jen na realizaci cílů vyplývajících z plánu odpadového hospodářství kraje zpracovaného podle části sedmé a na správu těchto poplatků.

(2) Výnos z poplatku za odstraňování komunálního a ostatního odpadu způsoby uvedenými v příloze č. 4 k tomuto zákonu pod kódy D2 a D10, poplatku za odstraňování nebezpečného odpadu způsoby uvedenými v příloze č. 4 k tomuto zákonu pod kódy D1, D2, D3, D4, D5, D10 a D12, poplatku za spalování komunálního odpadu ve spalovnách komunálního odpadu a poplatku za ukládání technologického materiálu na zajištění skládky za účelem technického zabezpečení skládky je příjmem Státního fondu životního prostředí.“

Dále MŽP navrhuje, aby odstavec (3) §45 zněl:

„Poplatek se platí i za ukládání technologického materiálu na zajištění skládky za účelem technického zabezpečení skládky.“

Názor Hnutí DUHA

Hnutí DUHA navrženou reformu poplatků silně podporuje s několika důležitými připomínkami a návrhy na úpravy, které uvádíme níže (viz *Změny navrhované Hnutím DUHA* níže).

Sazby poplatků

Velmi levné skládkování a úleva od poplatků pro spalovny komunálního odpadu patří mezi hlavní příčiny nízkého materiálového využití.

Současný zákon stanovil nízkou cílovou sazbu 500 korun za tunu nevytříděného komunálního odpadu. V případě, že jde o nebezpečný odpad, se platí vyšší částka a navíc ještě zvláštní příplatek za rizikovou složku. Za spalování nevytříděného komunálního odpadu se poplatek nehradí vůbec.

Zpráva OECD o životním prostředí a ekologické politice v České republice výslovně podotýká, že

„skládkový poplatek zůstává příliš nízký, než aby podporoval ekologicky příznivé techniky nakládání s odpady“,

a doporučuje mimo jiné

„další rozvoj tříděného sběru a recyklace komunálních odpadů...zavedení[m] ekonomických nástrojů.“⁷

Institut pro strukturální politiku IREAS už v roce 2004 konstatoval:

„Na základě porovnání nákladů na alternativní způsoby nakládání s odpady je zřejmé, že v současné době jsou průměrné náklady na skládkování nižší, než průměrné náklady na ostatní způsoby odstraňování (či využívání) odpadů. Tato skutečnost vede k přetrvávající preferenci skládkování jako způsobu odstraňování odpadu v České republice. Zvyšování nákladů za ukládání odpadu na skládku však vede k tomu, že dochází k postupnému vyrovnávání preferencí při rozhodování mezi různými alternativami nakládání s odpady.“⁸

Stává se proto relativně výhodným komunální odpad odstraňovat na skládky nebo jej spalovat. Podle ministerstva:

„Pouze pokud skládkování prodraží (nebo se jinak omezí), uskuteční se investice do ostatních úprav odpadů, jako jsou recyklace a kompostování. Požadavky POH ČR na recyklaci alespoň 50 % K[omunálního]O[dpadu] do roku 2010 mohou být realistické pouze v případě, pokud budou implementovány dodatečné nástroje, které výrazně zvýhodní oddělený sběr a recyklaci/využití/kompostování oproti skládkování.“⁹

Realizační program POH ČR Návrh nástrojů na podporu zvýšení materiálového využití odpadů už přímo doporučil:

„Postupné zvyšování poplatku za ukládání odpadů. – Jednak vzhledem k zapojení ČR do EU, kde

⁷ Zpráva OECD o politice, stavu a vývoji životního prostředí: Česká republika, OECD/MŽP, Praha 2005

⁸ Slavík, J. et al: Ekonomické modely hodnocení komplexních nákladů v odpadovém hospodářství, IREAS, Praha 2004

⁹ Metodický pokyn stanovující minimální kritéria pro projekty v oblasti nakládání se zbytkovým komunálním odpadem žádající o podporu z Fondu soudržnosti, z 3.února 2005, Věstník MŽP č.5/2005

je výše poplatků za skládkování na daleko vyšší úrovni než v ČR, je nutné výši poplatku za ukládání odpadů dále zvyšovat. Postupné zvyšování poplatku znevýhodňuje skládkování vůči alternativním způsobům nakládání s odpady."

"Současné zvyšování je velmi pomalé i vzhledem k zvyšování ostatních cen na trhu. Skutečnost, zda bude zvýšení poplatku schváleno závisí však na politické situaci. Význam poplatku je i v možnosti získání dodatečných finančních prostředků." ¹⁰

V západoevropských zemích jsou sazby poplatků nebo za skládkování často několikanásobně vyšší – běžně v přepočtu více než 1500 korun za tunu – s cílem podpořit recyklaci a kompostování.

Mnohé státy vybírají poplatky také za spalování komunálních odpadů, protože hodlají podporovat materiálové využití a prevenci vzniku odpadu, nikoli spalování. Právě nejúspěšnější evropské státy Nizozemsko a Vlámsko, které překročily šedesáti-, respektive sedmdesátiprocentní míru recyklace komunálních odpadů¹¹ mají zavedeny vysoké poplatky za skládkování i za spalování odpadů¹²:

Nizozemsko:

- skládkování odpadu do 1100 kg/m³: 77,9 €/t (1947 Kč/t)
- skládkování odpadu nad 1100 kg/m³: 90,3 €/t (2257 Kč/t)
- spalování: 29,7 euro/t (742 Kč/t)

Vlámsko:

- skládkování (maximálně): 90 €/t (2250 Kč/t)
- spalování (maximálně): 6,2 €/t (155 Kč/t)

(Pro přepočet byl použit kurs 25 korun za euro.)

Rozšíření na spalovny

Skládkové poplatky nebo daně a/nebo zákaz ukládání některých odpadů na skládky v důsledku vedou pouze k přesunu komunálního odpadu ze skládek do spaloven. Jeden typ odstranění je tedy nahrazen jiným. IREAS to komentuje:

„Hojně propagované jsou zakazy ukládání odpadů na skládky. Problémem tohoto nástroje však je logický přesun od jednoho způsobu odstraňování k druhému – logicky se nabízí spalování odpadů zakázaných skládkovat ve spalovnách komunálních odpadů. Opět by nedocházelo ke kvalitativní změně, po které stát volá: přechod od skládkování k recyklaci. Naopak se tak podporuje finančně náročnější pálení.“¹³

Přitom spalovny komunálního odpadu pohlcují papír, plasty a další kvalitní druhotné suroviny, stejně jako skládky. Spalování způsobuje také značné exhalace oxidu uhličitého.

Podle Evropské komise

„skládková daň musí být doplněna o další nástroje tak, aby nedošlo k přesunu většiny směsných odpadů do spaloven“¹⁴

¹⁰ Metodický pokyn stanovující minimální kritéria pro projekty v oblasti nakládání se zbytkovým komunálním odpadem žádající o podporu z Fondu soudržnosti, z 3. února 2005, Věstník MŽP č.5/2005

¹¹ Eurostat in Department for Environment, Food and Rural Affairs, e-Digest of Environmental Statistics, Published November 2004, www.defra.gov.uk/environment/statistics/waste/kf/wrkf08.htm

¹² Konfederace evropských spaloven odpadů: www.cewep.com/data/landfill/index.html, 3.10.2005

¹³ Technicko ekonomická analýza současného stavu a navržené opatření při nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (BRKO), IREAS, Praha 2003

¹⁴ Communication from the Commission: Towards a thematic strategy on the prevention and recycling of waste. COM(2003) 301 final, European Commission, Brussels 2003

Proto mnohé země, které zavedly skládkovou daň (respektive v českém případě poplatky), vybírají rovněž daně za spalování odpadů.

Chce-li stát podporovat materiálové využití, opakované používání a prevenci, musí k tomu dát jasný signál a nevhodné zacházení s odpady zpoplatnit. Tím se zvýhodní šetrnější postupy nakládání s materiálovými odpady.

Rozdělení výnosu

Hnutí DUHA zároveň navrhuje změnit příjemce poplatků. Celá platba za skládkování komunálních odpadů je nyní příjmem obce, kde se skládka nachází. Tato koncepce vznikla začátkem devadesátých let. Tehdy bylo potřeba rychle vybudovat nové skládky s lepším zabezpečením, aby šlo staré nezabezpečené uzavřít. Obce tak dostaly finanční náhradu za to, že s novou skládkou na svém katastru souhlasily.

Dnes, po patnácti letech, je ovšem úplně jiná situace. Česká republika další skládky nepotřebuje. Není proto už potřeba motivovat obce k jejich budování. Nástroj k tomu určený tedy ztratil smysl. Měl by být zrušen, respektive – v tomto případě – modifikován tak, aby sloužil novému účelu. Obce se skládkami využívají příjmu k financování projektů, které vůbec neslouží ke snižování dopadů skládkování na zdraví místních lidí. Únanov (1100 obyvatel) si z peněz za největší skládku v Jihomoravském kraji postavil velký plavecký areál s vyhřívanou vodou.¹⁵

Je nezbytné navýšení vrátit zpět do odpadového hospodářství, obcím a městům.

Hnutí DUHA proto navrhuje, aby poplatek byl převážně příjmem krajských úřadů. Financovány by z něj byly výhradně projekty materiálového využití nebo prevence vzniku odpadu. K tomu (a potažmo změně v navrženém znění § 48) doplňujeme připomínku níže.

Obcím se skládkami musí ovšem připadnout poplatek za skládkování v pevné výši, která zajistí, že nedojde k výpadku příjmů, se kterými už nyní počítají a přizpůsobily jim své rozpočtové perspektivy nebo investiční projekty. V této souvislosti navrhuje změnu připravené úpravy, kterou rovněž shrnujeme v připomínce níže.

Zahrnutí ukládání technologického materiálu do poplatku

Novela navrhuje změnu odstavce 3 v §45, podle které bude poplatek hrazen i za ukládání technologického materiálu na zajištění skládky za účelem technického zabezpečení skládky:

Hnutí DUHA tento bod podporuje. Takové opatření zamezí obcházení placení poplatků prohlášením odpadu za technické zabezpečení skládky. Navíc motivuje provozovatele skládek k tomu, aby zvažovali využití MBÚ technologie, jež dokáže vyrábět znečištěnou zeminu, kterou by mělo být možné považovat za technologický materiál. Motivace by měla pět přínosů:

- podpoří rozvoj moderních MBÚ technologií v České republice;
- podpoří snižování biologicky rozložitelných komunálních odpadů na skládkách;
- zajistí dotřídění směsného komunálního odpadu, a tedy i vyšší materiálovou efektivnost ekonomiky;
- zvýší životnost skládek, a tudíž zmenší nároky na zábor krajiny novými projekty;
- sníží skládkování zeminy za účelem technického zabezpečení skládky.

Změny navrhané Hnutím DUHA

Hnutí DUHA navrženou reformu poplatků v zásadě podporuje. Doporučuje v ní však provést několik důležitých technických změn či oprav.

¹⁵ Mladá fronta DNES, Jižní Morava, 11.3.2002

Poplatky za spalování v §45

Ačkoli příloha 4. novely zahrnuje stanovení poplatků také pro spalování směsného komunálního odpadu ve spalovnách komunálních odpadů, §45 s tím nepočítá. Evidentně jde o pouhé opominutí. Navrhujeme v §45 zařadit spalovny komunálních odpadů mezi taxativně vyjmenovaná zařízení, která jsou povinna hradit poplatek.

V praxi to znamená do §45 přidat odstavec 4, který bude znít:

(4) Poplatek se platí i za spalování komunálního odpadu ve spalovnách komunálního odpadu.

Využití poplatků krajem na lepší materiálové využití (§48)

MŽP navrhuje vložit do §48 klauzuli, podle které poplatky, jež jsou příjmem rozpočtu kraje, mohl kraj použít „jen na realizaci cílů vyplývajících z plánu odpadového hospodářství kraje zpracovaného podle části sedmé a na správu těchto poplatků“.

Hnutí DUHA navrhuje tyto příjmy vázat na skutečné řešení problematiky odpadů: prevenci, opakované použití a recyklaci odpadů. Priority krajských úřadů jsou dány krajskými plány odpadového hospodářství. Některé kraje jako své priority stanovily vybudování spalovny komunálních odpadů, její rekonstrukci či udržování. Exemplárním příkladem je Jihomoravský kraj, který investuje prostředky na komunální odpady v poměru: 79 % rozpočtu na spalovnu, 21 % na recyklaci a 0,1 % na prevenci a ekologickou výchovu. Jednadvacet procent není nula. Ovšem rozhodně to není hlavní priorita.

Návrh MŽP patrně v řadě případů povede k tomu, aby byly poplatky ze skládkování použity k podpoře krajských spaloven.

Přítom cílem navržené novely je podpora POH ČR, nikoli krajských plánů bez ohledu na to, zda POH ČR respektují, nebo jsou s ním v rozporu. Má motivaci a prostředky napomoci krajům, aby postupně ony i obce a města začaly přispívat k plnění POH ČR.

Proto Hnutí DUHA silně doporučuje, aby poplatky ze spalování a skládkování odpadů byly účelově vázány na programy zaměřené na prevenci vzniku odpadů, opakované použití, třídění a recyklaci nebo kompostování odpadů.

Pokud budou poplatky použity takto, dojde skutečně k omezení množství směsných komunálních odpadů, sníží se podíl skládkování i spalování odpadů a suroviny budou ve zvýšené míře materiálově využívány. Materiálové využití je z energetického hlediska v průměru čtyřikrát výhodnější než prosté spálení odpadů ve spalovně, navíc vede ke snížení emisí oxidu uhličitého, zatímco pálení směsných odpadů je produkuje.

Hnutí DUHA proto navrhuje znění odstavce (1) v §48 změnit na následující:

„...Poplatky, které jsou příjmem rozpočtu kraje, mohou být použity jen na aktivity související s prevencí vzniku odpadů, opakovaným použitím, tříděním a materiálovým využitím odpadů.“

Rozdělení poplatků mezi obce a kraje

MŽP navrhuje rozdělit výnos z poplatků za skládkování mezi kraje a dotčené obce v poměru 80 ku 20 procentům. Konkrétní částky za tunu by se postupně měnily s tím, jak bude celková sazba poplatku stoupat.

Některé obce, kde stojí skládky, se proti navrženému řešení postavily. Při navržených sazbách totiž poměr 80:20 znamená, že by obce dostávaly méně, než činí částka stanovená dosavadním zákonem. Obce namítají, že jim stát tuto částku již zákonem garantoval a ony očekávané výnosy zahrnují do svých investičních projektů. Taková výhrada je podle názoru Hnutí DUHA oprávněná.

Proto Hnutí DUHA navrhuje koncept rozdělení výnosů změnit. Doporučuje, aby dotčené obce, kde stojí skládky, dostávaly pevnou částku kompenzační úhrady. Zbytek vybraných peněz (což v praxi znamená rovněž pevně stanovenou sazbu, ovšem mění se podle toho, jak se bude celkový poplatek zvyšovat) by dostávaly kraje s tím, že jej rozdělí městům či obcím na recyklační programy a snadnější třídění odpadu pro domácnosti, prevenci odpadu a další opatření (viz rovněž předcházející připomínka k účelovému vázání výnosu).

Hnutí DUHA navrhuje, aby pevná částka, kterou obce budou dostávat (bez ohledu na to, kolik v daném roce činí celkový poplatek), činila 500 korun za tunu skládkovaného komunálního odpadu. Odpovídá to sazbě stanovené stávajícím zákonem o odpadech pro rok 2009 a následující (a nejvyšší sazbě, která byla stávajícím zákonem stanovena). Pokud ovšem MŽP navrhne nižší částku a obce s ní budou souhlasit, Hnutí DUHA ji podpoří.

3. Doporučená doplnění novely

Hnutí DUHA ovšem považuje novelu v některých důležitých bodech za nedostatečnou. Proto silně doporučuje dva důležité prvky doplnit.

3.1 Opatření vedoucí ke snížení produkce komunálních odpadů a podpoře lepších recyklačních služeb

Účel

Hnutí DUHA je přesvědčeno, že do zákona by mělo být doplněno ještě jedno opatření, které zajistí:

- a) motivaci obcím k snižování množství komunálního odpadu a k zajištění lepších recyklačních služeb pro domácnosti,
- b) nebo ve slabší verzi výrazně vylepší recyklační služby.

Prevence odpadu

Produkce komunálních odpadů se v České republice pohybuje kolem 4,4 milionu tun¹⁶. Ministerstvo životního prostředí však předpokládá, že jeho množství „bude [růst] v průměru [o] 0,7 % za rok v období od roku 2003 do roku 2020. To dává celkovou rychlost nárůstu 14 % pro počítané devatenáctileté období.“¹⁷

Při presentaci k Velké novele zákona o odpadech použil ministr Bursík graf předpokládaného nakládání s komunálními odpady v letech 2000 až 2010.¹⁸ MŽP podle této prognózy sice počítá se zvýšením míry recyklace do roku 2010 – ale zároveň se zvýšením produkce komunálních odpadů o 4 % procenta mezi lety 2006 a 2010, tedy dokonce nárůst 1 % ročně. Přitom pokud by se MŽP podařilo stabilizovat množství odpadů na úrovni roku 2006 (4,4 milionu tun) i v roce 2010, při zachování recyklace ve výši 2,1 milionu tun na skládkách a ve spalovnách ubude dalších 165 000 tun ročně – tj. množství odpadů, jež ročně vyprodukuje Plzeň a Brno dohromady.

Většina komunálních odpadů se skládkuje nebo spaluje. Podíl skládkování se v letech 2005–2006 dokonce vyhoupl ze 69 % na 81 %.¹⁹ Kvůli splnění evropské směrnice o skládkách však musí v příštích letech podstatně klesnout skládkování biologicky rozložitelného odpadu, který tvoří asi 41 % komunálního odpadu²⁰. Není pochyb, že komunální odpady bude nutné v budoucnosti před prostým uložením na skládky upravit, aby neobsahovaly biologicky rozložitelné odpady. Přitom právě od množství produkovaných komunálních odpadů se bude odvíjet výše nutných investic na úpravu komunálních odpadů v budoucích letech.

Prostor pro snižování komunálních odpadů tady přitom je. Domácí a komunitní kompostování nebo sběr kuchyňských odpadů v České republice běží pouze na úrovni pilotních projektů. Produkuje proto velké množství směsných odpadů. Například belgické Vlámsko ale materiálově využívá 71 % komunálního odpadu a úspěšně se blíží ke splnění cíle snížit množství směsného komunálního odpadu na 150 kg/os./rok.²¹

¹⁶ Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2006, MŽP, Praha 2007

¹⁷ Manuál pro přípravu projektů odpadového hospodářství Fondu soudržnosti, Verze 9.0 (konečná), 8. listopad 2004

¹⁸ [http://www.env.cz/AIS/web-news.nsf/9ab6596b5dac8075c1256662002b0723/7b02b6208ca50327c12573fc004f4475/\\$FILE/080227TK_dp_zak_prezentace_Bursik.pdf](http://www.env.cz/AIS/web-news.nsf/9ab6596b5dac8075c1256662002b0723/7b02b6208ca50327c12573fc004f4475/$FILE/080227TK_dp_zak_prezentace_Bursik.pdf)

¹⁹ Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2006, MŽP, Praha 2007

²⁰ Kotoulová, Z.: Omezení skládkování biologicky rozložitelných odpadů, SLEEKO, Praha 2002

²¹ Delatter, C., Macken, P.: Role of the Association of Flemish Cities and Municipalities, seminar Green Alliance, 11 December 2006

Recyklační služby

Výsledky progresivních evropských zemí potvrzují, že 50% míra recyklace a kompostování komunálního odpadu – tedy záměr POH ČR – je realistický cíl.

Hlavní překážkou jsou u nás špatné veřejné služby. Sice je pravda, že na „třídění odpadů se... [v roce 2006] mělo možnost podílet...97 % populace ČR“²². Ovšem pouze teoreticky. Znamená to pouze jediné: v obci, kde tito lidé bydlí, stojí barevné kontejnery na tříděný odpad. Ovšem zatímco popelnice jsou před každým domem, k barevným kontejnerům musí docházet v průměru 138 metrů od svého domu²³. Kvůli tomu ve skutečnosti opravdu třídí jen 69 % občanů²⁴. Mnohé druhy odpadů (například hliník) evidentně separuje ještě menší část populace a některé jen málokdo (biologicky rozložitelné komunální odpady). Příčina je banální: možnost třídít je v tomto případě nulová nebo velmi omezená a komplikovaná.

Prvním krokem k řešení je navržený minimální standard recyklačních služeb, jak jej MŽP vkládá do §17 odst. 3. Umožní domácnostem, aby vybrané druhy odpadu vůbec třídily a našly v obci či městě místo, kam je uloží.

Ale takové řešení není dostatečné. Průzkum agentury Factum Invenio potvrdil, že mezi donáškovou vzdáleností a mírou třídění je přímá souvislost:

„okolo 43 procent obyvatel třídí ve své domácnosti pravidelně odpady, 36 procent odpady doma třídí nepravidelně a 21 procent přiznává, že odpady doma netřídí vůbec. Tyto hodnoty se ovšem mění výrazně podle toho, jak daleko to mají respondenti ke sběrným kontejnerům na tříděný odpad. Ochota třídít doma odpady postupně klesá se vzdáleností, kterou musejí lidé ke kontejnerům dojít“²⁵.

Nezbytné je proto zajistit komfortnější recyklační služby. V západoevropských městech osvědčené a prakticky prověřené je zavádění takzvaného odvozného (pytlového) sběru tříděného odpadu. Lidé nenosí odpadky do vzdálených kontejnerů, ale dostávají několik barevných pytlů či krabic, které se svázejí přímo od domu. Podobným řešením vhodným spíše pro panelové domy (kde je pro pytle a krabice nedostatečný prostor) může být umístování kontejnerů přímo do domu, například do suterénních prostor.

Hnutí DUHA proto silně doporučuje do zákona doplnit některé opatření, jež bude obce účinně motivovat, aby domácnostem poskytovaly kvalitní recyklační služby (tj. zvyšovaly komfort třídění nad úroveň stanovenou minimálním standardem, tak jak je navržen do §17 odst. 3).

Návrh opatření

Jsou tři možné postupy, jak těchto cílů (motivace obcí k prevenci a k zajištění komfortnějšího třídění co nejširšího spektra odpadů) dosáhnout:

- a) recyklační slevou na skládkovacím poplatku
- b) motivačním poplatkem
- c) vyšším standardem recyklačních služeb.

Hnutí DUHA preferuje první případně druhé řešení, které podpoří oba cíle. Pokud se však MŽP rozhodne pro třetí řešení (které nemá přímý vliv na prevenci), bude jej podporovat.

²² tisková zpráva Eko-kom, 26.3.2007

²³ Tamtéž

²⁴ Tamtéž

²⁵ CEUM 2005 - Spokojenost obyvatel České republiky s dodavateli a dodávkami energetických zdrojů, s komunálními službami a situace v oblasti třídění odpadů, Factum Invenio, Praha 2005

Recyklační sleva na skládkovacím poplatku

Města a obce jsou klíčové pro zvýšení materiálového využití komunálního odpadu. Nesou formálně právní odpovědnost za odpady a jejich sběr. Zavádějí konkrétní systémy třídění odpadu, recyklační infrastrukturu aj. Právě ony tedy mohou zajistit komfortnější podmínky pro třídění odpadu nebo pro kompostování. Vydávají také relevantní vyhlášky a určují systém plateb, takže mohou domácnosti a živnostníky k třídění motivovat.

Některé české radnice už zavedly kvalitní recyklační služby a dobré podmínky pro vysokou úroveň materiálového využití. Ale ve většině měst a obcí takové možnosti dodnes chybí. Rozhodujícího hráče v separaci odpadu totiž k takovým opatřením vůbec nic nemotivuje.

Hnutí DUHA proto navrhuje zavést nový ekonomický nástroj založený na principu „znečišťovatel platí“, který by motivoval obce a města ke snižování množství nevytříděného komunálního odpadu. Jsou dvě možnosti, jak jej prakticky řešit.

Návrh konkrétní konstrukce opatření

Starý zákon o odpadech (125/1997 Sb.) umožňoval obcím slevu na skládkovém poplatku: „Při ukládání komunálního odpadu, z něhož byla tříděním odstraněna nebezpečná složka Katalogu odpadů a využitelná složka odpadu, je možno uplatnit slevu z poplatku ve výši a za podmínek stanovených vyhláškou ministerstva.“ (§29 odst. 4)

Vyhláška MŽP o podrobnostech nakládání s odpady (č. 338/1997 Sb.) přitom uváděla v §14:

„(1) Slevu z poplatku za ukládání komunálního odpadu na skládku je možno uplatnit v případě, že obec stanovila obecně závaznou vyhláškou systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu, a za předpokladu, že tříděním odpadu byla

a) odstraněna složka nebezpečného odpadu ...v minimální výši 1 kg na obyvatele a rok,
b) využita nebo předána k využití složka odpadu využitelná jako druhotná surovina... v minimální výši 35 kg na obyvatele a rok.

(2) Sleva z poplatku se nevztahuje na odpad komunálního charakteru získaný obcí na základě smlouvy ve smyslu § 9 odst. 5 zákona.

(3) Obec vede o sběru, třídění, využití nebo předání k využití či předání nebezpečného podílu komunálního odpadu ke zneškodnění samostatnou evidenci podle přílohy č. 8 této vyhlášky.

(4) Nárok na slevu oznámí obec jako původce komunálního odpadu příjemci poplatku spolu s doklady potvrzujícími tento nárok. Příjemce poplatku do jednoho měsíce od přijetí oznámení zašle potvrzení nároku na slevu žádající obci a provozovateli skládky. V případě, že příjemce poplatku nesouhlasí s předloženým nárokem na slevu, zašle příslušnému okresnímu úřadu žádost o řešení sporu. Stejnou žádost zašle okresnímu úřadu žádající obec, pokud do jednoho měsíce od oznámení nároku na slevu neobdrží od příjemce poplatku potvrzení tohoto nároku.

(5) Výše slevy je při splnění podmínky dle odstavce 1 písm. a) 70 % poplatku, při splnění podmínek odstavce 1 písm. a) a b) 100 % poplatku.“

Podobným principem se lze inspirovat také v dnešním případě a stanovit obcím, jež produkují méně směsného komunálního odpadu, než činí určitý – pravidelně se snižující – limit, slevu na poplatcích za skládkování.

Konkrétně

Do novely zákona o odpadech by se vrátilo ustanovení předchozího zákona z roku 1997 o možnosti vrácení 50 % poplatku, pokud se obci daří zásadně snižovat množství směsného komunálního odpadu (SKO). Limity, při jejichž splnění bude sleva přiznána, by měly být podle názoru Hnutí DUHA stanoveny takto:

- 2009-2010: 250 kg SKO/osobu.

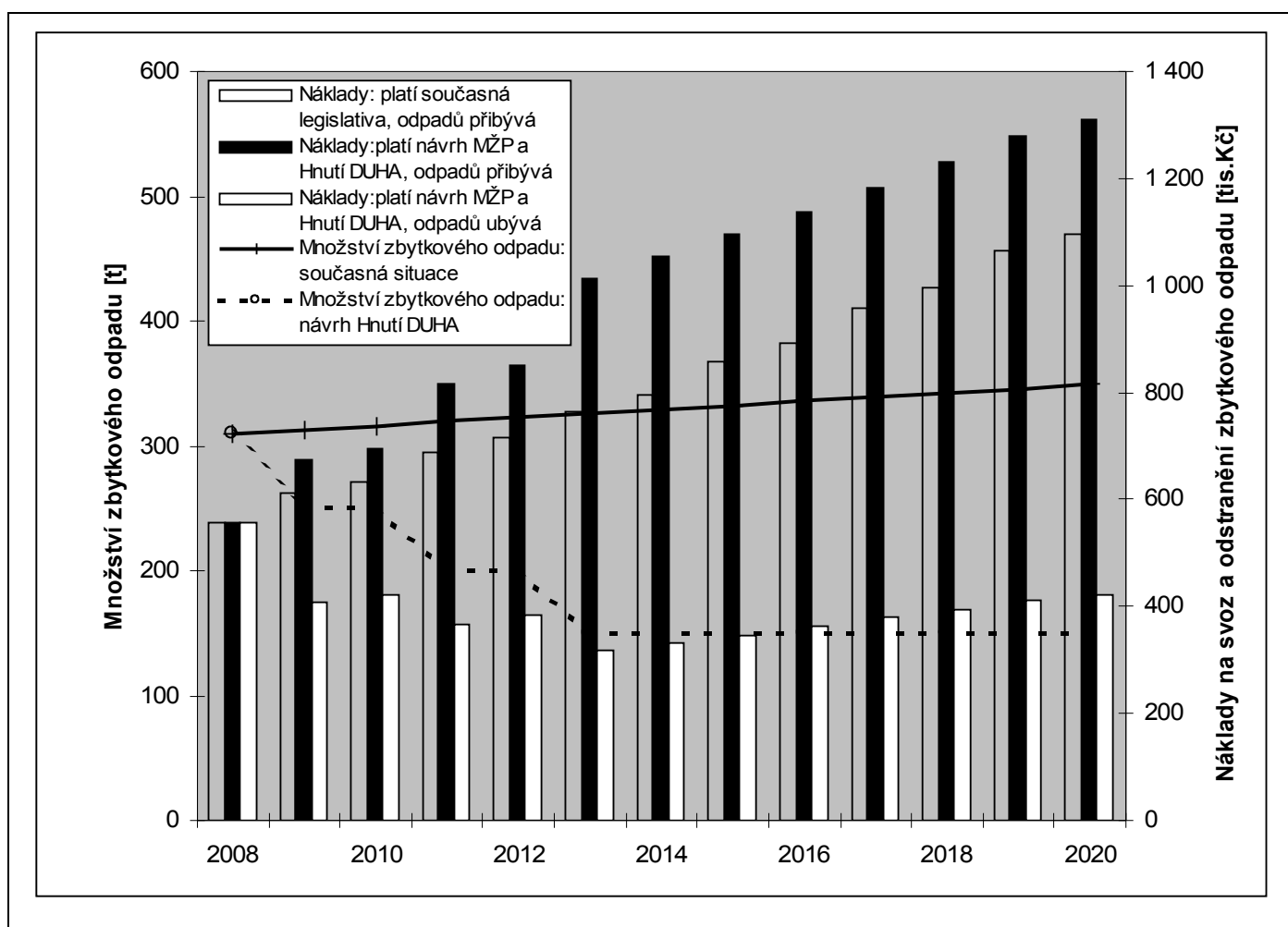
- 2011-2012: 200 kg SKO/osobu.
- 2013-2014: 150 kg SKO/osobu.

Stejné pravidlo by platilo, pokud se obci daří snižovat množství skládkovaných biologicky rozložitelných komunálních odpadů podle požadavků skládkové směrnice, tedy takto:

- 2009-2010: 112 kg BRKO/osobu.
- 2011-2012: 90 kg BRKO/osobu.
- 2013-2014: 75 kg BRKO/osobu.

Zákon by měl obsahovat také možnost vrácení 75 % poplatku, pokud se obci daří naplňovat oba výše uvedené požadavky.

Graf 1: Vývoj nákladů na odpadové hospodářství a množství zbytkového dopadu v modelové obci s tisícovkou obyvatel v případě, že je zavedena recyklační sleva na skládkovém poplatku

Zdroje: Výpočet je založen na údajích o provozních nákladech pro spalovny komunálních odpadů a mechanicko-biologickou úpravu odpadů uvedených v Manuálu pro přípravu projektů odpadového hospodářství Fondu soudržnosti z roku 2004. Náklady na odpadové hospodářství obcí byly čerpány ze studie IREAS z téhož roku. Model kalkuloval s 1% nárůstem množství komunálního odpadu, pokud by trvala současná praxe, s 3% inflací ročně a se zvyšováním skládkového poplatku o 100 korun každé dva roky, jak předpokládá současná legislativa. Varianty kdy „platí návrh MŽP“ počítají již s novou konstrukcí skládkového poplatku zvažovaného MŽP koncem března 2008.

Hnutí DUHA provedlo ekonomickou simulaci modelové obce s tisícovkou obyvatel pro variantu č.1. Analýza ukazuje, že při průměrných hodnotách pro Českou republiku obec snižující množství odpadů podle tohoto návrhu:

- Ušetří během následujících 13 let více než 5,5 miliónů korun oproti současné bilanci (a současnému skládkovacímu poplatku). Za svoz a odstranění odpadů nezaplatí 11 miliónů, ale pouhých 5,5 miliónů korun.
- Vydá ročně na svoz a odstranění odpadů v podstatě stále stejnou částku. Přitom kdyby pokračovala v současné praxi, během následujících 13 let se její roční náklady zvýší na dvojnásobek.
- Vyprodukuje během následujících 13 let o 1800 tun odpadků méně

Motivační poplatek

Návrh konkrétní konstrukce opatření

Zákon by určil únosné množství netříděného (směsného) komunálního odpadu (dále jen SKO) s tím, že za tonáž SKO nad tuto hranici by obce a města platila mírný poplatek. Hranice osvobození by byla pro začátek stanovena na 275 kilogramů SKO na osobu a rok. Zhruba takové množství SKO dnes v České republice vzniká. Zprvu by tedy sazba poplatku byla de facto nulová.

Zákon by ovšem stanovil degresivní úroveň únosného, od poplatku osvobozeného množství SKO. Během patnácti let by se postupně snižovalo na cílovou hodnotu 150 kilogramů SKO na osobu a rok (viz Tabulka níže). Cíl není zvolen náhodně: evropská města, která dosahují vysoké míry recyklace, produkují kolem 150 kg SKO/os/rok.

Zároveň by poplatek za kilogram SKO v množství překračujícím horní hranici během stejné doby postupně stoupal (viz Tabulka 1 níže).

Města a obce tak dostanou deset let na to, aby se dostala na úroveň kvalitní recyklace a snížily produkci odpadů. Pokud se jim to podaří, poplatek by je měl minout. Úspěšné evropské státy zvýšily podobným způsobem recyklaci z míry odpovídající dnešní úrovni České republiky během šesti až deseti let. Lhůta je tedy stále ještě velmi pohodlná. Pokud by se však řešení odkládalo a nebylo zahrnuto do Velké novely zákona o odpadech bylo by v budoucnu zavádění podobných opatření velice problematické.

Tabulka 1: Vývoj sazeb motivačního poplatku během náběhu: návrh Hnutí DUHA

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Množství SKO osvobozené od poplatku [kg/os/rok]	275	250	225	200	175	150
Poplatek (nad osvobozené množství SKO) [Kč/t]	400	500	600	700	800	900

Například pokud by obec s 1000 obyvateli vykazovala v roce 2011 produkci SKO ve výši 300 tun ročně, produkuje 300 kilogramů na osobu. Překračuje tedy osvobozenou hranici pro rok 2011 o 50 kilogramů na osobu, tj. 50 tun pro celou obec. Protože sazba pro rok 2011 činí 500 korun za tunu, zaplatila by na poplatku 25 000 korun. Tedy úsměvných 25 Kč na osobu.

Příjemcem platby poplatku bude podle návrhu Hnutí DUHA kraj. Vybrané prostředky musí využít opět pouze na podporu obecních a městských projektů prevence, opakovaného použití, třídění a recyklace komunálních odpadů.

Poplatek tedy nebude znamenat snížení rozpočtů měst a obcí. Peníze se jim bezezbytku opět vrátí. Naopak: vybrané prostředky vytvářejí nový zdroj, který umožní kofinancovat projekty ze strukturálních fondů.

Možností, jak obce a města mohou snižovat množství nevytříděného odpadu, je přitom celá řada:

- Ekonomicky podpořit domácnosti, které kompostují svůj biologicky rozložitelný odpad (hlavně zahradní a kuchyňský odpad) doma a výrazně tak snižují množství odpadů. Brumov-Bylnice díky půjčování kompostérů domácnostem snížilo produkci odpadů během prvního roku o 18%. Město se přitom nemusí starat o sběr, odvoz ani kompostování bioodpadů a přitom snižuje množství skládkovaného BRKO nejefektivnějším možným způsobem.
- Zavést účinný systém tříděného sběru biologicky rozložitelných odpadů, které tvoří bezmála polovinu komunálního odpadu a dají se přitom snadno kompostovat.
- Zlepšit recyklační služby, například zavedením odvozu vytříděného odpadu přímo od domů a bytů (tzv. odvozný sběr tříděného odpadu) a nenutit občany chodit daleko ke kontejnerům. Takové programy už zavedla řada českých měst a obcí.
- Vylepšit informační služby pro občany o třídění odpadů v obci a zajistit si od nich zpětnou vazbu.
- Zavést poplatek za popelnice tak, aby motivoval ke třídění a snižování množství odpadů.
- Podpořit ekonomicky nebo propagací místa opakovaného používání výrobků, které snižují množství odpadu v popelnicích: bazary, opravny, second handy, půjčovny apod.

Stát by měl zároveň zřídit kvalitní informační službu, která bude obcím pomáhat se zaváděním takových programů, zprostředkuje praktické zkušenosti s podobnými programy z ciziny, poskytne technickou a právní asistenci, poskytne jim vzorové materiály pro informační kampaně zaměřené na občany a podobně.

Města a obce nyní reálně stojí před rozhodnutím, zda snižovat množství odpadu a investovat do moderních technologií, nebo se tvářit, že se jich požadavky zákonů na omezení množství odpadů na skládkách netýkají. Druhá možnost ovšem znamená, že beztak budou muset platit značné sumy za úpravu komunálních odpadů za několik let, kdy na ně dolehne nutnost snížit skládkování biologicky rozložitelných odpadů. Zavedení poplatku motivujícího města a obce, aby se již nyní zabývaly snižováním množství odpadů, dlouhodobě šetří jejich prostředky.

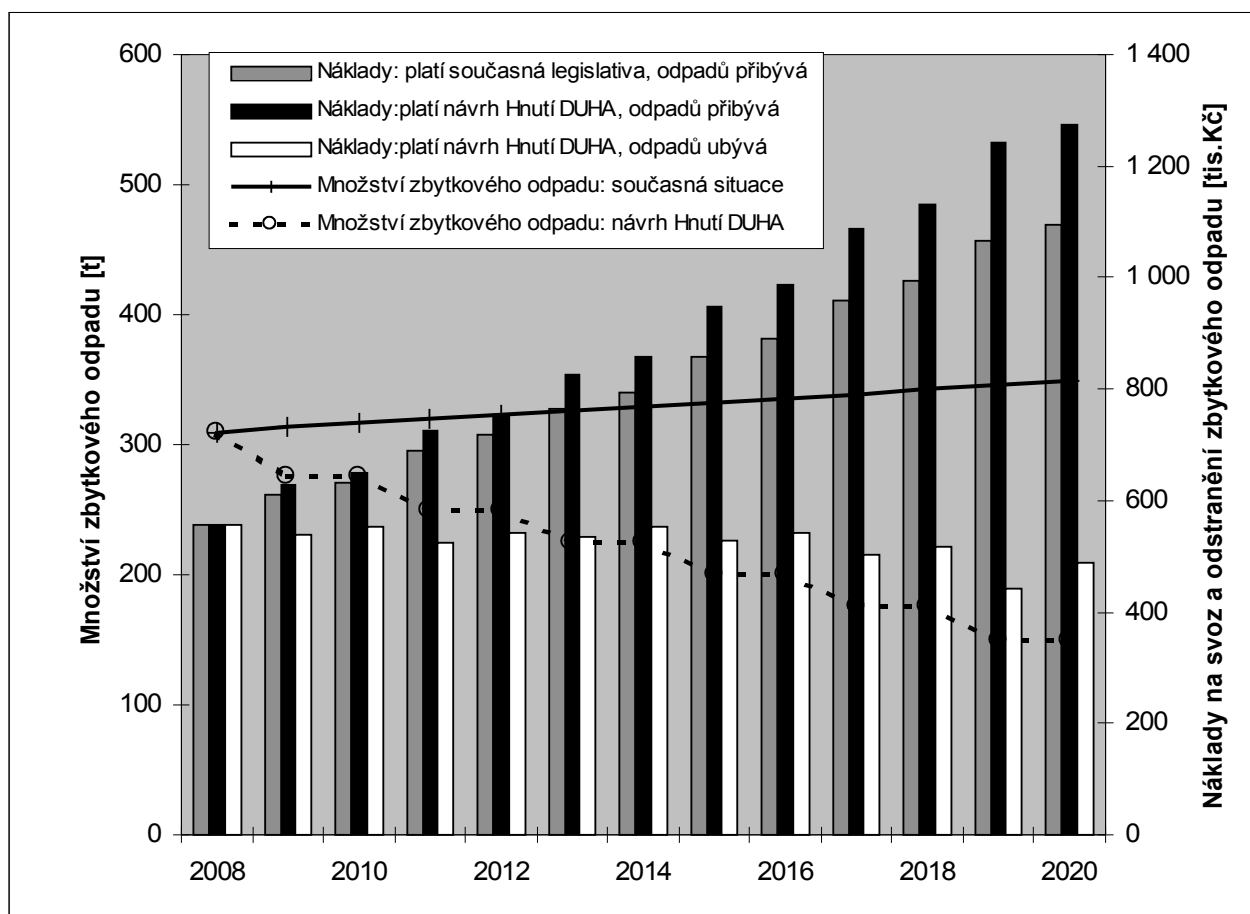
Hnutí DUHA provedlo ekonomickou simulaci modelové obce s tisícovkou obyvatel. Analýza ukazuje, že při průměrných hodnotách pro Českou republiku obec snižující množství odpadů podle tohoto návrhu:

- Ušetří během následujících 13 let bezmála 4 milióny korun oproti současné praxi. Za svoz a odstranění odpadů nezaplatí 11 miliónů, ale pouhých 7 miliónů korun.
- Vydá ročně na svoz a odstranění odpadů v podstatě stále stejnou částku. Přitom kdyby pokračovala v současné praxi, během následujících 13 let se její roční náklady zvýší na dvojnásobek.
- Vyprodukuje během následujících 13 let o 1400 tun odpadků méně

Legislativní provedení

Pokud MŽP s tímto návrhem bude souhlasit, Hnutí DUHA je připraveno obratem navrhnout konkrétní legislativní provedení a dále o něm s ministerstvem diskutovat.

Graf 2: Vývoj nákladů na odpadové hospodářství a množství zbytkového dopadu v modelové obci s tisícovkou obyvatel v případě, že je zaveden motivační poplatek

Zdroje: Výpočet je založen na údajích o provozních nákladech pro spalovny komunálních odpadů a mechanicko-biologickou úpravu odpadů uvedených v Manuálu pro přípravu projektů odpadového hospodářství Fondu soudržnosti z roku 2004. Náklady na odpadové hospodářství obcí byly čerpány ze studie IREAS z téhož roku. Model kalkuloval s 1% nárůstem množství komunálního odpadu, pokud by trvala současná praxe, s 3% inflací ročně a se zvyšováním skládkového poplatku o 100 korun každé dva roky, jak předpokládá současná legislativa.

Standard recyklačních služeb

Třetím řešením je do zákona doplnit standard recyklačních služeb, který by stanovil, že domácnosti přinejmenším některého typu budou mít od určitého data určitou úroveň vysokého komfortu třídění odpadu.

Účel takového opatření je shodný s body v případě předchozího řešení, které se týkaly recyklačních služeb.

Vzorem přitom může být legislativa ve Velké Británii (Household Waste Recycling Act) přijatá v roce 2003, která stanovila, že od roku 2010 musí každá domácnost mít k dispozici třídění přinejmenším dvou typů recyklovatelných materiálů přímo od dveří. Předpokládá se přitom, že města a obce budou v praxi zavádět třídění více druhů odpadu – navržené řešení jim však ponechává větší volnost.

Návrh konkrétního provedení

Hnutí DUHA navrhuje (coby případnou alternativu k motivačnímu poplatku, viz výše) do zákona zařadit obdobnou klauzuli, podle které by od roku 2012 měla každá nemovitost obsahující více než jeden byt mít k dispozici třídění nejméně dvou typů recyklovatelných odpadů.

Legislativní provedení

Pokud MŽP s tímto návrhem bude souhlasit, Hnutí DUHA je připraveno obratem navrhnout konkrétní legislativní provedení a dále o něm s ministerstvem diskutovat.

3.2 Zapojení původců odpadu podobného komunálnímu odpadu do systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem

Hnutí DUHA navrhuje do zákona doplnit klauzuli, který stanoví rámec pro zapojení živnostníků do obecních a městských systémů nakládání s komunálním odpadem, pokud si to obec přeje.

Účel

Podle §17 odst. 6 zákona o odpadech „*původci, kteří produkují odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad podobný komunálnímu ...mohou na základě smlouvy s obcí využít systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem.*“

Hnutí DUHA pomáhá městům a obcím se zaváděním koncepcí nakládání s odpady, tak aby dosahovaly vysoké míry recyklace. Řada z nich má vážné problémy se živnostenským odpadem (odpady podobné komunálnímu odpadu), které jsou ekonomického i ekologického rázu:

- Dochází k častému zneužívání systému obcí původci odpadů podobných komunálnímu (jedná se v podstatě o stejný odpad jako odpad komunální, ale není produkován obcí – domácnostmi –, ale živnostníkem: například odpady z prodejny potravin).
- Obce nemají dostatečné nástroje k tomu, aby původcům dokázala zneužívání systému.
- Obce jsou ze zákona producenty komunálních odpadů a nesou tedy za ně zodpovědnost. Obce by měly dostat zákonem také pravomoce, aby se mohly postarat o hlavní toky komunálních odpadů.
- Dochází ke zbytečně častému vjezdu vozů svážejících odpady do center měst a obcí, neboť mají různí producenti odpadů podobných komunálnímu smlouvy s různými svozovými firmami.

Řešení

Hnutí DUHA proto navrhuje, aby možnost zapojení se do systému dána původcům podle §17(6) byla změněna na povinnost, pokud tak určí obec obecně závaznou vyhláškou. Pro původce pak bude povinné zapojit se do systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem.

Přínosy jsou několikeré. Především dojde k řešení problémů diskutovaných výše. Zároveň díky zapojení původců odpadů podobných komunálnímu do systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem dojde ke zvýšení materiálového využití komunálních odpadů. V zájmu vybudování integrovaných systému nakládání s komunálními odpady, které MŽP podporuje, je rovněž vytvoření skutečně jednotného systému pro komunální odpad.

Legislativní provedení\

Proto navrhujeme do novely doplnit samostatný bod:

Doplnění §17(2):

„Obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, včetně systému nakládání se stavebním odpadem a povinnosti uživatelů systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území.“

Změna §17(6):

*„původci, kteří produkují odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad podobný komunálnímu ...**musí** na základě smlouvy s obcí využít systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem, **pokud tak stanoví obecně závazná vyhláška obce.**“*